

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง พัฒนาการทางด้านการเมือง
การปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้ (๑)

ครูผู้สอน ครูชีวาภร จวบรัมย์

ครูจรงค์ษ์ แสนแอ่น

เรื่อง พัฒนาการทางด้านการเมือง
การปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้ (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านความรู้

๑. บอกและอธิบายพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้ได้
๒. เชื่อมโยงเหตุการณ์ด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้ได้ โดยการวาดรูป

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. วิเคราะห์พัฒนาการด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้ที่มีต่อการพัฒนาประเทศในเวลาต่อมา
๒. ประเมินความน่าเชื่อถือและตีความจากการสืบค้นข้อมูลอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชียใต้ได้
อย่างสมเหตุสมผล

จุดประสงค์การเรียนรู้ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนเห็นประโยชน์ของการศึกษาพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้ ที่มีต่อการพัฒนาประเทศในเวลาต่อมา
๒. นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษาพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้

เหตุทำร้าย “คนเลี้ยงวัว” กับปัญหาแบ่งแยก
ทางศาสนาและวรรณะในอินเดีย

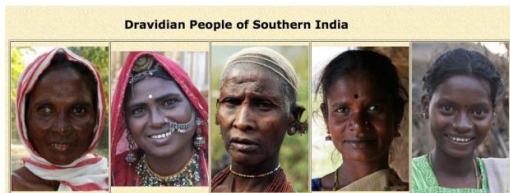
พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครอง ของภูมิภาคเอเชียใต้

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้

ภูมิภาคเอเชียใต้เป็นดินแดนที่มีอารยธรรมเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก คือ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ ซึ่งอยู่บริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศอินเดีย อารยธรรมแห่งนี้กำเนิดขึ้นเมื่อราว ๓,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช สันนิษฐานว่า ชาวดราวิเดียนซึ่งเป็นชาวพื้นเมืองดั้งเดิมเป็นผู้สร้างสรรค่ออารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ จากหลักฐาน ทางโบราณคดีที่ขุดพบในบริเวณเมืองฮารีปปา ในแคว้นปัญจาบของอินเดีย และเมืองโมเฮนโจดาโร ริมฝั่งแม่น้ำสินธุในประเทศปากีสถาน พบว่าเมืองโบราณดังกล่าวมีการวางผังเมืองอย่างดี แบ่งเป็นเขตที่อยู่อาศัย ตลาด ศาสนสถาน ระบบชลประทาน และตั้งฉากกลางของเมืองสำหรับเก็บพิชผลธัญญาหาร นอกจากนี้ยังพบศิลปวัตถุต่างๆ เช่น เครื่องประดับ เครื่องปั้นดินเผา ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำจากทองแดงและสำริด การปกครองของชาว ดราวิเดียนคงมีลักษณะรวมอำนาจโดยมีกษัตริย์หรือนักบวชเป็นผู้นำทางการเมืองการปกครองและมีอำนาจสูงสุด ภาพชาวดราวิเดียนในภูมิภาคเอเชียใต้

Dravidian People of Southern India

ที่มาของภาพ : shorturl/atET6

ภาพเมืองโบราณในบริเวณลุ่มแม่น้ำสินธุ

ที่มาของภาพ : <https://ath.me/hBMk>

ต่อมาราว ๒,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ประชาชาติอารยันได้อพยพจากเอเชียกลางเข้ามายึดครองบริเวณเหนือของเอเชียใต้ และขับไล่พวกดราวิเดียนให้ถอยร่นไปอยู่ทางใต้ ช่วงเวลาที่พวกอารยันตั้งถิ่นฐานและปกครองดินแดนนี้เรียกว่า สมัยพระเวท (๑,๕๐๐ - ๕๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช) โดยแยกกันอยู่เป็นเผ่า มีผู้นำเผ่าปกครองเป็นอิสระ ต่อมาเกิดเมืองและรัฐหลายแห่ง เมื่อ ๕๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช พวกเปอร์เซียและกรีกสมัยพระเจ้าอะเล็กซานเดอร์ มหาราชได้เข้ามารุกรานดินแดนแถบนี้

ใบความรู้

เรื่อง พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

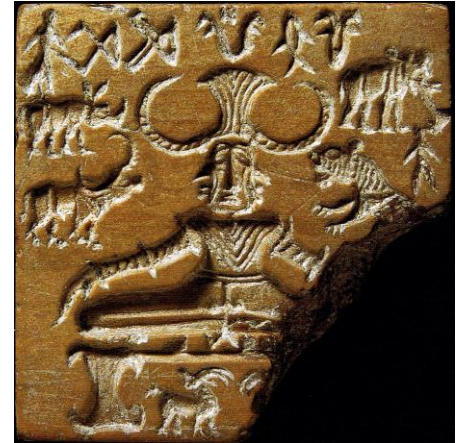
ภาพชาวดราวิเดียนในภูมิภาคเอเชียใต้

Dravidian People of Southern India

ยุคลุ่มแม่น้ำสินธุ

- อยู่บริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศอินเดีย
- อารยธรรมแห่งนี้กำเนิดขึ้นเมื่อราว ๓,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช
- เมืองโบราณโมเฮนโจดาโรและฮาร์ปปา

ภาพจาก https://en.wikipedia.org/wiki/Pashupati_seal

Khyber Pass

HINDU KUSH

Indus River

Harappa

Mohenjo-daro

Indus Valley Civilization

Thar Desert

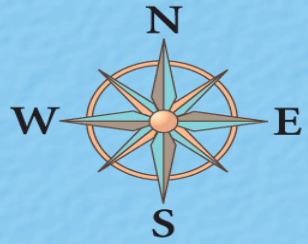
Brahmaputra River

HIMALAYAS

Ganges River

Arabian Sea

Bay of Bengal

INDIAN OCEAN

ซากโบราณสถานเมืองฮาร์ปปา

ซากโบราณสถานเมืองโมเฮนโจ ดาโร

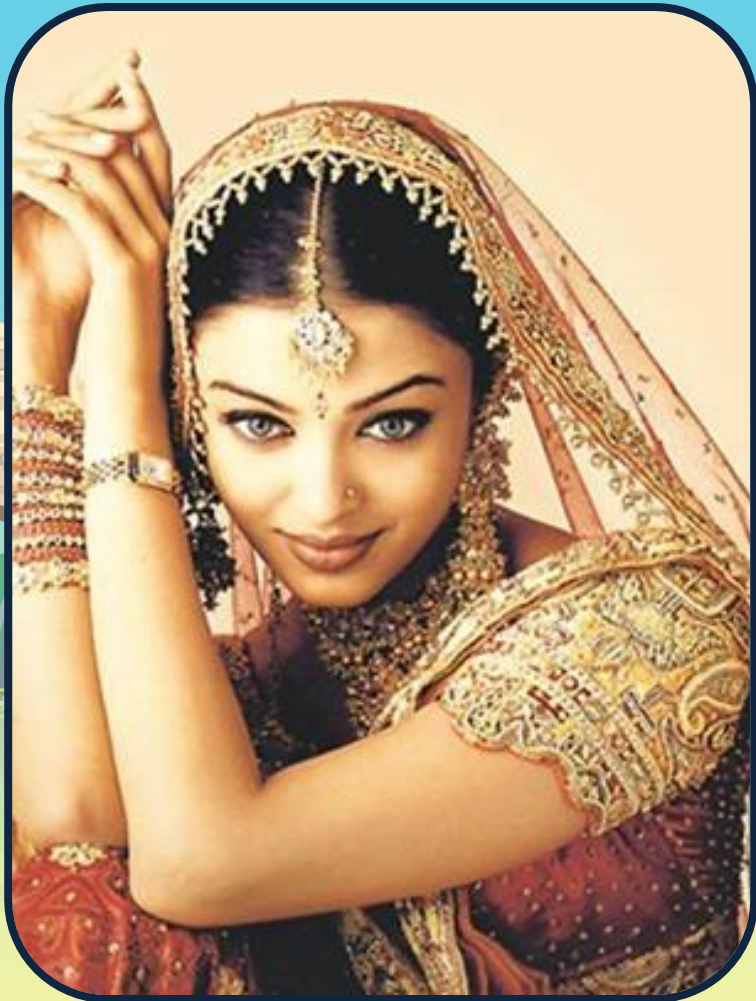

รูปปั้นดินเผา
ของชายมีเครายาว
ขุดพบที่โมเฮนโจดาโร

ภาพแสดงการอพยพ
ของชาวอารยัน

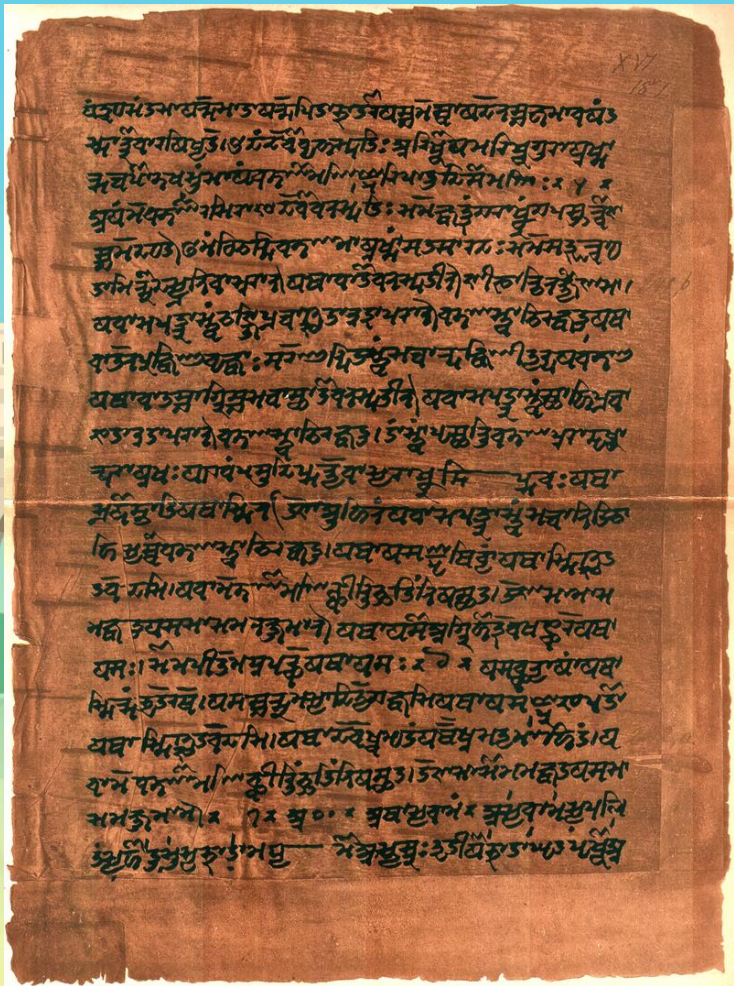

ชาวอารยัน ในภูมิภาคเอเชียใต้

ยุคพระเวท

- ๑,๕๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช
- ชาวอารยันเริ่มเข้ามาในอินเดีย หลักฐานที่กล่าวถึงเรื่องราวของชาวอารยันคือ คัมภีร์พระเวท ฤคเวทเป็น คัมภีร์ที่เก่าแก่ที่สุดและได้กล่าวถึงชาวอารยันไว้จำนวนมาก จนต้องเรียกสมัยของอารยันว่า ยุคพระเวท
- ชาวอารยันมีความเป็นอยู่แบบเผ่า มีหัวหน้า เรียกว่าราชา

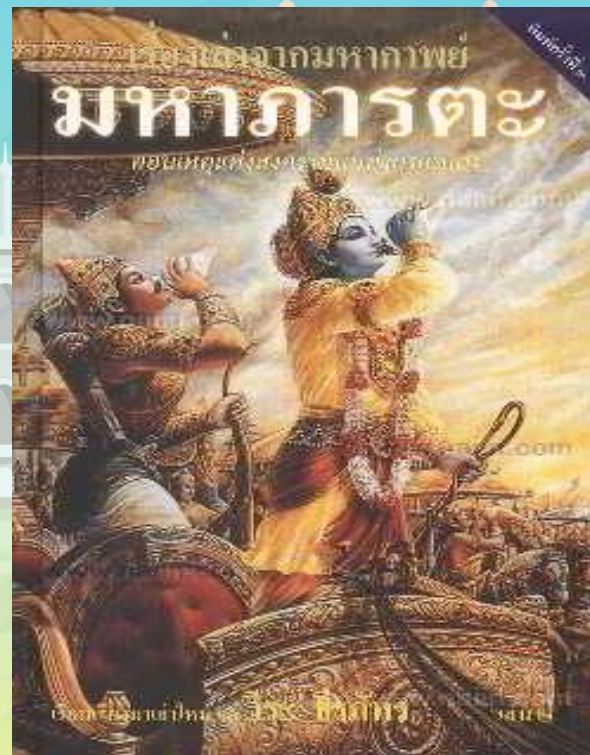
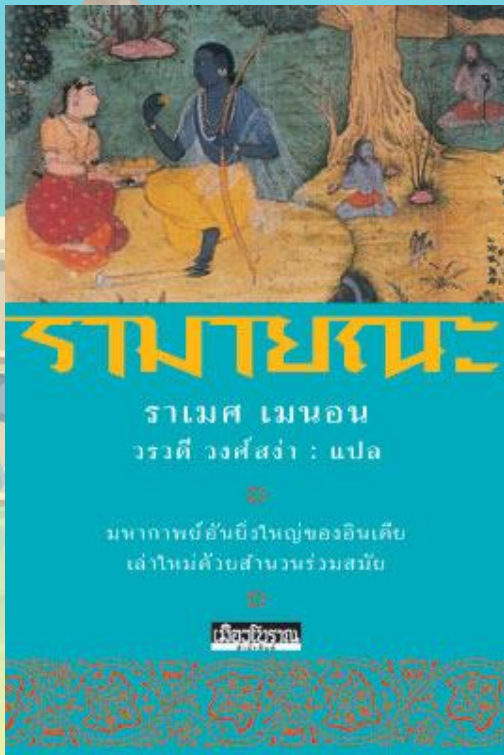
พระเวทมี ๓ เล่ม ฤคเวท สามเวท
ยชุรเวท เรียกว่าไตรเวท ต่อมา
มี ๒ เล่ม คือ รามายณะและมหาภารตะ
คัมภีร์ที่เก่าแก่ที่สุดคือ ฤคเวท
ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นอยู่
ของชาวอารยัน

พระเวท คัมภีร์ในศาสนาฮินดู
หน้าหนึ่งจากอาถรรพเวท

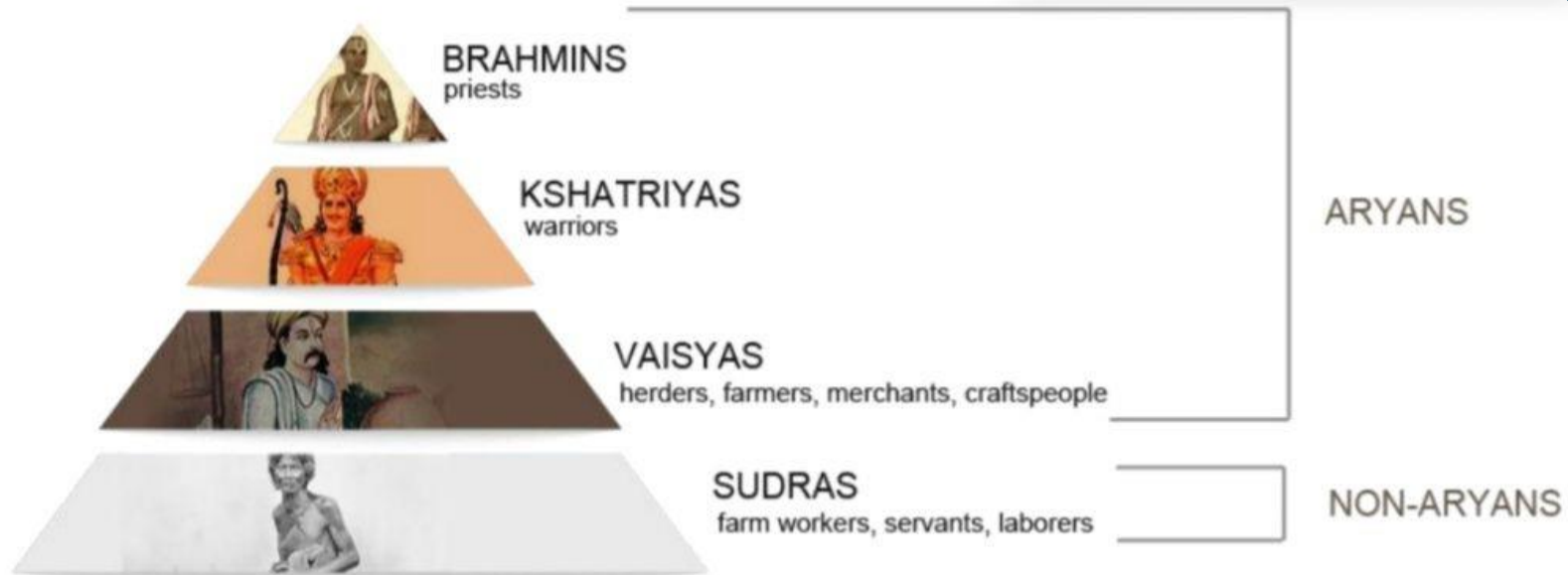
ยุคมหากาพย์

- ๑๒๕๐ - ๘๕๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช
- เป็นยุคอารยันขยายตัวเต็มที่
- การปกครองแบบนครรัฐตั้งอยู่ตามลุ่มแม่น้ำคงคา แต่รัฐมีอิสระไม่ขึ้นตรงต่อกันและกัน
- ราชา มีบทบาทเปลี่ยนไป จาก หัวหน้าเผ่า เป็น ผู้ครองนครรัฐ

เรื่องราวของชาวอารยันจากมหากาพย์

ในยุคมหากาพย์การแบ่งแยกผิวชัดเจนมากขึ้นระบบชนชั้นหรือวรรณะ

อารยธรรมของอินโด-อารยัน

- ศาสนาพราหมณ์ (ฮินดู)
- ก่อนมีศาสนา พราหมณ์ (ฮินดู) ชาวอารยันมีศาสนาเป็นของตนเอง ซึ่งหัวใจของศาสนาอยู่ที่การบูชาตัณหา และพัฒนามาเป็นการบูชารูปปั้นของเทวะเทวี

ภาพจาก <https://www.wikiwand.com/th/สาขาท>

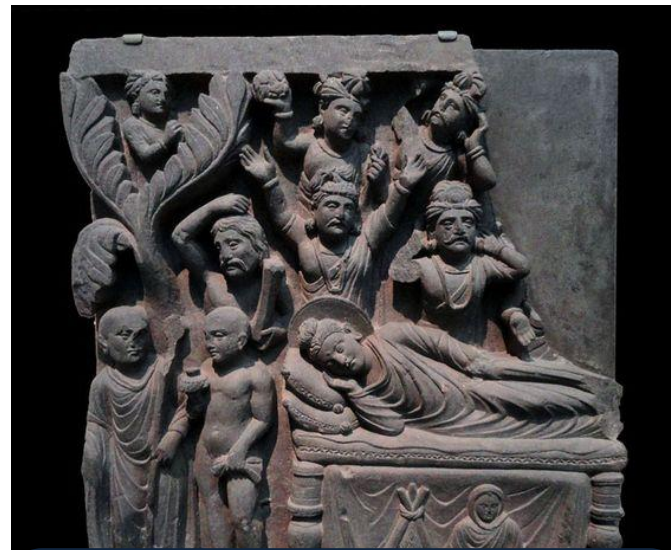
พระอัคนี เทพเจ้าแห่งไฟ

อารยธรรมของอินโด-อารยัน

- ศาสนาเชน
- เกิดบริเวณลุ่มแม่น้ำคงคา และช่วงใกล้เคียงกับศาสนาพุทธ ระหว่างปี ๕๔๐ - ๔๕๖ ก่อนคริสตกาล
- วัตถุประสงค์ปฏิรูปอินเดียแบบวรรณะ

อารยธรรมของอินโด-อารยัน

- ศาสนาพุทธ
- เกิดบริเวณลุ่มแม่น้ำคงคาประมาณ ๖๐๐ ปีก่อนคริสตกาล

ปรินิพพาน ศิลปะแบบคันธาระ

ภาพจาก <https://pin.it/3eqR37D>

อารยธรรมอินเดียภายใต้การปกครองของราชวงศ์

- ภายหลังกพุทธกาลประมาณ ๓๕๙ ปี อินเดียถูกปกครองโดยราชวงศ์ เช่น
 - จักรวรรดิโมริยะ
 - จักรวรรดิคุปตะ
 - ราชวงศ์โมกุล

อารยธรรมอินเดียภายใต้การปกครองของราชวงศ์

จักรวรรดิโมริยะ

- กษัตริย์ผู้ปกครองไม่ดำรงเป็นสมมติเทพ ปกครองเสมือนผู้รับใช้ประชาชน
- พระเจ้าอโศกมหาราชเป็นกษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในราชวงศ์โมริยะ พระราชกรณิต่าง ๆ ปรากฏอยู่ในวรรณกรรมหรือศิลาจารึกของพระองค์เอง

ราชวงศ์เมารยะ

- กษัตริย์ที่มีชื่อเสียงของราชวงศ์เมารยะ คือ พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงนำหลักพระพุทธศาสนา มาใช้ในการปกครอง
- เสาหินอโศก สถูปสาญจี

อารยธรรมอินเดียภายใต้การปกครองของราชวงศ์

จักรวรรดิคุปตะ

- ค.ศ. ๓๒๐ - ๕๓๕
- ลักษณะการปกครองกษัตริย์ดำรงตนเป็นสมมติเทพ
- มีการปฏิบัติตามโครงสร้างระบบวรรณะอย่างเคร่งครัด
- การปกครอง มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองหลวง พระเจ้าแผ่นดินเป็นประมุข
- คุปตะ สมัยทองในประวัติศาสตร์อินเดียโบราณ เช่น ด้านวรรณกรรม ด้านดาราศาสตร์ ด้านการแพทย์ ด้านศิลปกรรม และจิตรกรรม เป็นต้น

๕ ถ้ำอชันตา

อารยธรรมอินเดียภายใต้การปกครองของราชวงศ์

ราชวงศ์โมกุล

- คริสตศตวรรษที่ ๘ การรุกรานของมุสลิม (เตอร์ก) ตูรกี จากปากีสถานบุกแคว้นปัญจาบและยึดครอง
- คริสตศตวรรษที่ ๑๖ การรุกรานของมุสลิม (โมกุล) เป็นมุสลิมสายมองโกลมีกษัตริย์ปกครอง
- การปกครอง พระเจ้าอักบาร์ปกครองด้วยระบอบราชาธิปไตยให้ความเสมอภาคทางศาสนา

ความเลื่อมของราชวงศ์โมกุล

- ๑. ปัจจัยภายใน** กล่าวคือ กองทัพขาดความเข้มแข็ง แม่ทัพนายกองอ่อนแอ ขุนนางแก่งแย่งอำนาจ การปกครองในสมัยของพระเจ้าโอรังเซปที่สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มชนต่าง ๆ เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ อันสืบเนื่องมาจากการทำสงคราม ภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรมและการค้าได้รับผลกระทบจนกระทั่งหยุดชะงัก
- ๒. ปัจจัยภายนอก** กองทัพเปอร์เซียภายใต้การนำของนาดีร์ ชาห์ ได้เข้ารุกรานดินแดนโมกุล

หัวข้อยุค	บัตรคำ (ให้นักเรียนติด)
ยุคกลุ่มแม่น้ำสินธุ	
ยุคพระเวท	
ยุคจักรวรรดิ	
ยุคราชวงศ์คุปตะ	
ยุคราชวงศ์โมกุล (มุสลิม)	
ยุคอาณานิคม	

กิจกรรม

บัตรคำเหตุการณ์สำคัญ

เมืองโมเฮนโจดาโร และฮารัปปา	กลุ่มแม่น้ำสินธุ	มหากาพย์ รามายณะ
วรรณะ	ราชวงศ์คุปตะและ ราชวงศ์โมริยะ	พระเจ้า อโศกมหาราช
พระเจ้า อัครบารมหาราช	ถ้ำอชันดา	อังกฤษ
ทัชมาฮาล	สถูปสาณูจี	พระเจ้าจันทรคุปต์ที่ ๑
สมัยทองใน ประวัติศาสตร์ อินเดียโบราณ		

หัวข้อยุค	บัตร์คำ (ให้นักเรียนติด)
ยุคลุ่มแม่น้ำสินธุ	ลุ่มแม่น้ำสินธุ, เมืองโมเฮนโจดาโรและฮาร์ปปา
ยุคพระเวท	มหากาพย์รามายณะ, วรรณะ
ยุคจักรวรรดิ	ราชวงศ์คุปตะและราชวงศ์โมริยะ, พระเจ้าอโศกมหาราช, สถูปสาญจี
ยุคราชวงศ์คุปตะ	พระเจ้าจันทรคุปต์ที่ ๑, สมัยทองในประวัติศาสตร์อินเดียโบราณ, ถ้ำอชันตา
ยุคราชวงศ์โมกุล (มุสลิม)	พระเจ้าอักบาร์มหาราช, ทักษมาฮาล
ยุคอาณานิคม	อังกฤษ

นักเรียนคิดว่า
“เหตุใดลุ่มแม่น้ำสินธุจึงเป็นปัจจัยทางภูมิศาสตร์สำคัญ
ในการตั้งถิ่นฐาน”

ที่ราบลุ่มแม่น้ำเป็นปัจจัยทางภูมิศาสตร์สำคัญ ในการตั้ง
ถิ่นฐานเนื่องจาก มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด อีกทั้งใกล้บริเวณ
แม่น้ำยังพบเมืองโบราณสองเมือง คือ เมืองโมเฮนโจดาโรและ
ฮาร์ปปา มีชาวตราวิเดียนซึ่งเป็นคนผิวดำ ผมหยักศก ตัวไม่สูงนัก
เป็นชาวพื้นเมืองในเมืองโบราณนี้

เหตุใดยุคพระเวท ชาวตราวิเตียน
จึงถูกลดบทบาทลงและกลายเป็นระบบวรรณะ

ยุคพระเวทได้มีชาวอารยันหรือพวกคนผิวขาว
มาสู้รบ กับพวกตราวิเตียน ทำให้พวกคนผิวดำ
ถูกกดขี่และมีการแบ่งชนชั้นวรรณะ

เหตุใดถ้าอชันตวจึงถือว่าเป็นยุคทองของอินเดีย

เนื่องจากเป็นอู่ในพระพุทธ ศาสนาที่แสดงควมยิ่งใหญ่
ในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ในอู่และยังคงหลงเหลือ
ร่องรอยทางประวัติศาสตร์ไว้ อีกทั้งเป็นสัญลักษณ์ของการเป็น
ยุคทองของอินเดีย

ใบกิจกรรม เรื่อง ลำดับยุคการปกครองอินเดียก่อนยุคอาณานิคม

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความสำคัญของยุคการปกครองแต่ละยุค ระบุแหล่งอารยธรรมและช่วงเวลาให้ถูกต้องสมบูรณ์

ยุคลุ่มแม่น้ำสินธุ	ยุคพระเวท	ยุคจักรวรรดิ	ยุคราชวงศ์คุปตะ	ยุคราชวงศ์โมกุล
ความสำคัญโดยสังเขป	ความสำคัญโดยสังเขป	ความสำคัญโดยสังเขป	ความสำคัญโดยสังเขป	ความสำคัญโดยสังเขป
แหล่งอารยธรรมที่พบ	แหล่งอารยธรรมที่พบ	แหล่งอารยธรรมที่พบ	แหล่งอารยธรรมที่พบ	แหล่งอารยธรรมที่พบ
ช่วงปี คริสต์ศักราช	ช่วงปี คริสต์ศักราช	ช่วงปี คริสต์ศักราช	ช่วงปี คริสต์ศักราช	ช่วงปี คริสต์ศักราช

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง พัฒนาการด้านการเมือง
การปกครองของภูมิภาคเอเชียใต้

(๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน ใบความรู้ เรื่อง พัฒนาการ
ด้านการเมืองการปกครองของ
ภูมิภาคเอเชียใต้

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

